

NOTATTil: **Regionsvalgbestyrelsen****Valgbog vedrørende valget til regionsrådet den 21. november 2017 – administrationens bemærkninger**

Regionsvalgbestyrelsen har den 4. og 10. oktober 2017 godkendt 32 kandidatlistor med i alt 358 kandidater til regionsrådsvalget.

Region Hovedstaden har i perioden fra onsdag den 22. november 2017, kl. 15.07 til torsdag den 23. november 2017, kl. 16.24 modtaget valgbøger vedrørende regionsrådsvalget fra samtlige regionens 29 kommuner. De modtagne valgbøger har herefter dannet grundlag for udarbejdelsen af et samlet udkast til valgbog for Region Hovedstaden. Udkastet til valgbog vedlægges.

Alle 29 kommuner har benyttet KMDs valgopgørelse, som også er benyttet til at generere det samlede udkast til valgbog for regionen. Af denne fremgår, hvordan de afgivne stemmer fordeler sig på kandidatlistor og kandidater. Det fremgår videre, at kommunerne har bedømt 37.951 stemmesedler som ugyldige, heraf er 33.994 stemmesedler blanke. De ugyldige stemmer svarer i alt til 3,9 % af de afgivne stemmer, og de blanke stemmer svarer til 3,5 % af de afgivne stemmer.

I 2013 udgjorde de ugyldige stemmer i alt 46.989, svarende til 5,0 % af de afgivne stemmer. Heraf udgjorde de blanke stemmer 42.621, svarende til 4,5 % af de afgivne stemmer.

I 2009 udgjorde de ugyldige stemmer i alt 37.238, svarende til 4,6 % af de afgivne stemmer. Heraf udgjorde de blanke stemmer 33.880, svarende til 4,2 % af de afgivne stemmer.

Der er til regionsrådsvalget afgivet 966.428 stemmer. Antallet af stemmeberettigede var 1.431.888, hvorefter stemmeprocenten kan beregnes til 67,5 %. Det tilsvarende tal for 2013 var 938.681, svarende til en stemmeprocent på 68,4 %, og for 2009 815.236, svarende til en stemmeprocent på 62,2 %.

Stemmesedlerne til regionsrådsvalget er blevet trykt fire forskellige steder, dels ved regionens foranstaltning, dels ved henholdsvis Københavns Kommune, Frederiksberg

Kommune og Bornholms Regionskommunes foranstaltning. Dette skyldes, at de tre kommuner af distributionsmæssige årsager ønskede at trykke stemmesedlerne sammen med stemmesedlerne til kommunalvalget.

Gennemgang af kommunernes valgbøger

Efter modtagelsen af kommunernes valgbøger er disse blevet gennemgået og sammenholdt med den elektroniske opgørelse i KMDs valgopgørelse.

Gennemgangen har resulteret i, at administrationen har fundet nogle fejl og unøjagtigheder, som ved kontakt til de pågældende kommuner er blevet berigtiget. Der er i det nødvendige omfang indhentet skriftlig berigtigelse fra de pågældende kommuner.

De ved gennemgangen konstaterede unøjagtigheder vedrører primært:

- stemmeseddelregnskabet, herunder afvigelser mellem på den ene side antallet af modtagne stemmesedler og brevstemmer og på den anden side summen af afgivne stemmer, ombyttede stemmesedler, tilbageleverede stemmesedler og ikke-udleverede stemmesedler. I nogle tilfælde er antallet af ikke-udleverede stemmesedler ved en tastefejl registreret forkert på et afstemningssted, hvilket slår igennem i det samlede stemmeseddelregnskab. Væsentlige afvigelser er berigtiget, mens mindre differencer, som også kan skyldes tællefejl eller fejl ved tilbagelevering af stemmesedler, ikke er søgt berigtiget. Samlet set er der ifølge udkastet til valgbog en afvigelse på netto 402 (svarende til 0,03 %) i stemmeseddelregnskabet. Det tilsvarende tal for 2013 var 0,002 % og for 2009 0,01 %.
- differencer imellem antal afgivne stemmer og antal vælgere, der har stemt ifølge valglisten. Det indebærer, at der er flere vælgere, der har stemt ifølge valglisten, end der er stemmesedler til. Væsentlige afvigelser skyldes også her fejlagtige registreringer på et afstemningssted, mens mindre differencer kan skyldes tællefejl eller fejl ved tilbagelevering af stemmeseddel, hvilket ikke er berigtiget. Flere kommuner har bemærket, at den digitale valgliste med scanning af valgkort har haft kortvarige udfald, hvilket også kan påvirke opgørelsen af antal vælgere, der har stemt ifølge valglisten. Samlet set er der ifølge udkastet til valgbog en afvigelse på netto 263 (svarende til 0,03 %) mellem afgivne stemmer og antal vælgere, som ifølge valglisten har afgivet stemme. Det tilsvarende tal for 2013 var 24 og for 2009 157.
- flere kommuner har påpeget, at de modtagne pakker med stemmesedler fra regionens trykkeri ikke i alle tilfælde har indeholdt præcis 100 stemmesedler, hvilket også kan påvirke stemmeseddelregnskabet. Administrationen vil kontakte trykkeriet om pakningsspørgsmålet.

Det er administrationens vurdering, at art og omfang af de konstaterede unøjagtigheder ikke afviger væsentligt fra de tidligere valg til regionsrådet.

Derudover har administrationen bemærket, at 32 % af de brevstemmer, der ikke kan tages i betragtning, skyldes, at den foreskrevne fremgangsmåde ved stemmeafgivning ikke havde været fulgt (udfyldning, attestation, underskrift mv.), det vil sige formentlig som følge af administrative fejl hos stemmemodtagerne. Dette kan give anledning til overvejelse om instruktionen til blandt andet regionens stemmemodtagere på hospitaler mv. er tilstrækkelig. Der er tale om 182 brevstemmer ud af 569 brevstemmer, som ikke er taget i betragtning.

Kommunernes valgbøger indeholder for nogles vedkommende bemærkninger om afstemningens gennemførelse på forskellige afstemningssteder, som ikke har givet administrationen anledning til bemærkninger.

Det bemærkes, at en vælger i Gladsaxe Kommune har klaget til kommunen over manglende mulighed for at brevstemme. Den pågældende havde henvendt sig på biblioteket efter udløbet af fristen for brevstemmeafgivning, men havde på baggrund af information på kommunens hjemmeside fået den opfattelse, at brevstemmeafgivning var mulig i længere tid. Vælgeren mente desuden, at også andre vælgere tilsvarende var blevet afvist. Vælgeren har fremsendt kopi til regionen af sin klage. Kommunen har svaret vælgeren, at informationen på hjemmesiden på baggrund af henvendelsen er revideret.

Endelig mandatfordeling – følsomhedsnotat

Administrationen har udarbejdet vedlagte notat af dags dato om følsomhed ved mandatfordeling. I dette notat gennemgås, hvordan mandaterne på baggrund af det foreliggende udkast til valgbog fordeles efter den d'Hondtske metode.

På baggrund heraf er der i notatet angivet, hvilke korrektioner i stemmefordelingen en eventuel fornyet fintælling skal medføre, for at det kan have indflydelse på mandatfordelingen mellem valgforbundene, mellem de enkelte partier/kandidatlistes og endelig mellem de enkelte kandidater.

Administrationens indstilling

Det indstilles på den baggrund,

at valget til regionsrådet og udkastet til valgbog godkendes på baggrund af kommunernes valgbøger, og

at kandidatlisternes kontaktpersoner og offentligheden orienteres om beslutningen.